

РЕШЕНИЕ

№ 4948

гр. София, 18.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 20.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева, като разгледа дело номер **2442** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 21, ал. 1, т. 3 от Закона за закрила на детето /ЗЗДет./ и чл. 18, ал. 4 от Правилника за прилагане на ЗЗДет. /ППЗЗДет./.

Образувано е по жалба на Л. М. С. срещу Задължително предписание № П/Д-С-М-001/ 07. 12. 2021 г., издадено от директора на дирекция „Социално подпомагане“ – М., [населено място], с което на жалбоподателката е предписано да съдейства на отдел „Закрила на детето“ при наблюдение и работата по случая на детето й - непълнолетната А. В. П.; да сътрудничи и участва при провеждането на срещи по случая на детето, както и при провеждането на такива с детето; както и да се спазва действащият режим на лични отношения с решение, с което е определено упражняване на родителските права спрямо детето А. П..

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на акта, постановен при допуснати съществени процесуални нарушения и противоречие с материалния закон. Иска се отмяна на оспорваното предписание. В хода на съдебното производство процесуалният представител на жалбоподателката в писмени бележки сочи, че поддържа жалбата и моли за нейното уважаване.

Ответникът – директорът на дирекция „Социално подпомагане“ – М., [населено място] чрез своя процесуален представител изразява становище за неоснователност на жалбата.

Заинтересованата страна В. П. не се явява и не изпраща процесуален представител.
Заинтересованата страна А. П. се представлява от особения представител адв. С., който моли да бъде постановено решение, което е в интерес на детето.

Административен съд – София град, след като обсъди становищата на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

От 2013 година отдел „Закрила на детето“ в ДСП – „К. село“ е започнало работа по случая на детето А. В. П. във връзка с нарушено право на детето да осъществява лични контакти с бащата В. П.. В периода след месец септември 2020 г. по случая работи ДСП - М., по преценка на АСП, предвид неудовлетвореността на майката от работата на ДСП – К. село и многобройните подадени жалби. С писмо изх. № СД/Д-С-М/ 307-161/ 18. 01. 2022 г. случаят отново е прехвърлен на ДСП – К. село. Детето А. В. П. е родено на 23. 11. 2006 г. от съжителството на Л. М. и В. П., които са съжителствали на семейни начала до 2012 г. След раздялата правата са предоставени първоначално на майката, като на бащата е определен режим на контакти с детето. С Решение № 206279/ 01. 09. 2017 г., постановено по гр. дело № 2606/ 2015 г. по описа на Софийския районен съд, родителските права са предоставени на бащата, като е определен режим на лични отношения между майката и детето. С Решение № 6627/ 25. 10. 2018 г., постановено по в.гр.д. № 15932/ 2017 г. по описа на Софийския градски съд е потвърдено решение Решение № 206279/ 01. 09. 2017 г., постановено по гр. дело № 2606/ 2015 г. по описа на Софийския районен съд в частта, с която упражняването на родителските права по отношение на детето А. В. П. е предоставено на бащата В. П.. С въззивното решение е отменено решението на Софийския районен съд в частта относно определения режим на лични отношения между детето и майката, като е определен нов режим на контакти между тях. С Определение № 502/ 10. 06. 2019 г., постановено по гр. д. № 992/ 2019 г. по описа на Върховния касационен съд не е допуснато касационно обжалване на въззивно решение № 6627/ 25. 10. 2018 г., постановено по в. гр. д. № 15932/ 2017 г. по описа на Софийския градски съд.

Въпреки постановените съдебни актове, А. П. е продължавала да пребивава в дома на своята майка. След влизане в сила на посочените съдебни решения, отдел „Закрила на детето“ при ДСП – К. село е предприел действия по подготовка на детето за възстановяване на контакта му с бащата, като го е насочил към подходяща услуга в общността.

Майката не оказала съдействие на ДСП, като са поддържани контакти единствено с бащата. От изготвения в хода на съдебното производство социален доклад № СД/Д-С-М/ 307-142/ 07. 12. 2021 г. се установява, след прехвърляне на работата по случая в ДСП – М. са осъществени срещи с родителите и детето на място в ОЗД на ДСП – М.. При разговор с непълнолетната А., същата имала опозиционно поведение, като помолила повече да не бъде викана от социалните служби, тъй като каквото е имала да сподели, вече го е направила многократно пред ДСП - К. село, съда и всички са запознати с желанието ѝ къде да живее.

На 4. 01. 2021 г. били изпратени писма до родителите на детето за провеждане на среща, като срещата се състояла единствено с бащата на детето, който заявил, че от 22. 12. 2020 г. детето е при майка си, която не изпълнява указанията на съда, а

задържа детето при себе си.

От протокол от преглед на оценката на случая и плана за действие от 04. 01. 2021 г., изготвен в хода на административното производство, се установява, че на детето се задоволяват базовите потребности от сигурна и защитена среда, подслон, храна, облекло, здравни грижи и емоционален комфорт. Въпреки полагането на необходимите грижи, родителският конфликт рефлектира върху детето и затруднява осигуряването на пълноценен психоемоционален комфорт.

От протокол от преглед на оценката на случая и плана за действие от 05. 07. 2021 г., изготвен в хода на административното производство, се установява, че А. продължава да живее при своята майка, като по данни на бащата той не е имал възможност да установи контакт с детето. Л. С. не отговаряла на изпращаните многобройни покани от ДСП – М., като не оказвала съдействие за провеждането на срещи и за нейното консултиране във връзка с влязлото в сила съдебно решение.

Спрямо непълнолетната А. П. е предприета мярка за закрила с водеща мярка „Съдействие, подпомагане и услуги в семейна среда“ по чл. 23 от ЗЗДет., като Л. С. продължавала да не оказва съдействие за осъществяване на срещи и сътрудничество.

Предвид това било издадено оспорваното Задължително предписание № П/Д-С-М-001/ 07. 12. 2021 г., издадено от директора на дирекция „Социално подпомагане“ – М., [населено място], с което на жалбоподателката е предписано да съдейства на отдел „Закрила на детето“ при наблюдение и работата по случая на детето й - непълнолетната А. В. П.; да сътрудничи и участва при провеждането на срещи по случая на детето, както и при провеждането на такива с детето; както и да се спазва действащият режим на лични отношения с решение, с което е определено упражняване на родителските права спрямо детето А. П..

С Решение № 22-РД06-0034/ 02. 02. 2022 г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане – С. град е отхвърлена жалбата на г-жа Л. С. и е потвърдено Задължително предписание № П/Д-С-М-001/ 07. 12. 2021 г., издадено от директора на дирекция „Социално подпомагане“ – М., [населено място].

От протокол от преглед на оценката на случая и плана за действие от 05. 01. 2022 г., изготвен след издаване на оспореното предписание, се установява, че липсва възможност за наблюдение, срещи и разговори с родител и дете. Посочено е също, че по данни на бащата той не е имал възможност да осъществи контакт с детето си.

В хода на съдебното производство е представен социален доклад от ДСП – К. село, в който е отразено, че ОЗД К. село е ангажиран да работи по случая от месец януари 2022 г., като при прехвърлянето на случая от ДСП – М. е осъществена среща само с бащата. Майката е посетила ДСП - К. село, за да депозира документи, а от детето е постъпило писмо чрез неговата майка, в която е подаден сигнал за грубо отношение към нея от служители на ДСП – К. село и другите специалисти от мобилен екип, ангажирани по случая, за което не желае да посети ОЗД при ДСП – К. село за среща. Посочено е още, че никой служител на отдела не е виждал, нито е контактувал по какъвто и да било начин с детето А.. Майката категорично е отказала да осигури достъп до детето и жилището, в което го отглежда, твърдейки, че същото изпитва „страх и ужас“ от социалните работници. В доклада е изразено и притеснение за психо-емоционалното състояние на детето, предвид задълбочаващото се отчуждение от бащата.

При така установеното от фактическа страна, съдът достигна до следните

правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол, срещу адресата на акта, неблагоприятно засегнат от волеизявлението на административния орган.

За да се произнесе по основателността на жалбата, съдът взе предвид следното:

Оспореното задължително предписание е постановено от компетентен административен орган и в пределите на неговата власт /чл. 18, ал. 5 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето/, поради което не е налице предпоставката за отмяната му по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 1 от АПК. Обжалваният акт е постановен в законоустановената форма и не подлежи на отмяна съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 от АПК. Посочени са обективно и пълно фактическите и правните основания за издаване на акта, както и неговата разпоредителната част. Конкретизирано е поведението, което следва да има майката на детето – ясно са разписани действията, които се очаква да прояви с цел възстановяване на връзката между детето и неговия баща, оказване на подкрепа при предприетите спрямо детето социални мерки и спазване на действащия режим на лични отношения и решение, с което е определено упражняване на родителските права спрямо детето А. П.. Мотивите на административния акт се допълват изцяло от събраните по преписката писмени доказателства, в съответствие с предвиденото в ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС. Поради това неоснователни са твърденията в жалбата, че дадените предписания са общи и неконкретизирани, а оспорваният административен акт - немотивиран.

Не са допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Специализиран орган за провеждане на политиката за закрила на детето в общината е дирекция ДСП, в която се създава отдел за закрила на детето /чл. 20, ал. 1, чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗЗДет./. Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 2 - т. 3, т. 5 от ЗЗДет. ДСП определя и провежда конкретни мерки по закрилата на децата и контролира изпълнението им, извършва проверки по жалби и сигнали за нарушаване правата на децата и дава задължителни предписания за отстраняването им при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, предоставя информация за предлаганите услуги и оказва съдействие и помощ на семействата и родителите на нуждаещите се деца. Изрично в чл. 23 ЗЗДет. е разписано в какво се изразяват мерките за закрила в семейна среда, които се осъществяват на доставчици на социални услуги или ДСП /чл. 24 ЗЗДет./. Някои от тях са: насочване към подходящи социални услуги в общността; консултиране и информиране на детето в съответствие с неговата възраст и със степента на неговото развитие; социална работа за улесняване връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията; „При осъществяване на своите функции и правомощия органите за закрила на детето се ръководят от висшите интереси на детето във всички свои действия, отнасящи се до децата и техните семейства“ /чл. 4, ал. 1 от ППЗЗДет./. Спазени са разпоредбите на чл. 14 и чл. 15 от ППЗЗДет.

Изготвен е план за действие по отношение на детето. Поради липсата на желание от страна на майката Л. М. С. да съдейства за осъществяването на целите, посочени в Плана за действие и невъзможността да се постигне контакт, е издадено Задължително предписание № П/Д-С-М-001/ 07. 12. 2021 г. от директора на дирекция „Социално подпомагане“ – М., [населено място].

При преценката за съответствие на оспорваната заповед с материалния закон съдът съобрази следното:

Съгласно чл. 2 от ЗЗДет. дете е всяко физическо лице до навършването на 18 години, чиято закрила /§ 1, т. 1 от ДР на ЗЗДет./ се основава на изрично изброени в чл. 3 от ЗЗДет. принципи, конкретно - отглеждане на детето в семейна среда, осигуряване най-добрия интерес на детето, специална закрила на дете в риск, грижа в съответствие с потребностите на детето; насърчаване на отговорното родителство; подкрепа на семейството /т. 2 - т. 4 т. 9 т. 11- т. 12/. Дете в риск е дете, за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие /§ 1, т. 11, б. „в“ ДР ЗЗДет./, каквото безспорно представлява А. В. П.. Рискът е безспорно установен, а не е вероятен. Затова и с издаденото задължително предписание се цели именно преодоляването на този риск.

Този извод се налага от установените в хода на административното производство обстоятелства, свързани с нежеланието на майката да съдейства за изпълнение на родителските права, предоставени на бащата В. П.. В тази връзка следва да се отбележи, че опасността от увреждане на психическото, нравствено и социално развитие на детето в случая е обусловена от създадената ситуация, при която то израства и формира личностните си качества без участието на бащата в неговото отглеждане и възпитание. Тези обстоятелства, преценени едновременно със специфичната възраст на детето, която по правило е свързана със значими физически, емоционални и психологически промени, налагат извода, че за него е налице необходимост от оказване на психологическа подкрепа за преодоляване на несигурността и стреса, породени от раздялата между родителите и развилите се впоследствие отношения между тях, включително свързани с упражняването на родителските права и полагането на грижи, за възстановяване на емоционалната връзка между А. и нейния баща.

Мерките на закрила са разписани чл. 4 от ЗЗДет. Съгласно чл. 8, ал. 6 от ЗЗДет. родителите, настойниците, попечителите или другите лица, които полагат грижи за дете, са длъжни да изпълняват предприетите мерки и да съдействат при осъществяването на дейностите по закрила на детето. Целта е да са защитени и гарантирани основните права на детето във всички сфери на обществения живот /чл. 1, ал. 2 от ЗЗДет/. „Грижата“ е съвкупност от всички действия, произтичащи от правата и задълженията на родителите, настойниците, попечителите и лицата, при които детето живее по силата на друго законно основание, за гарантиране на неговите права и защита на неговите интереси /§ 1, т. 6 от ДР на ЗЗДет./.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от ЗЗДет. всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и на защита на неговите права и интереси. Има се предвид и най-добрият интерес на детето, представляващо преценка на: а/ желанията и чувствата на детето; б/ физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; в/ възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето; г/ опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; д/ способността на родителите да се грижат за детето; е/ последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; ж/ други обстоятелства, имащи отношение към детето /§ 1, т. 5 от ДР на ЗЗДет./.

С издаденото задължително предписание и при дадените обстоятелства ще се гарантира и запази най-висшият интерес на детето – за него да полагат грижи и двамата родители, в съответствие с Решение № 206279/ 01. 09. 2017 г., постановено по гр. дело

№ 2606/ 2015 г. по описа на Софийския районен съд и с Решение № 6627/ 25. 10. 2018 г., постановено по в. гр. д. № 15932/ 2017 г. по описа на Софийския градски съд.

В случая се цели да бъдат защитени висшите интереси на детето, да бъдат гарантирани неговите права във всички сфери на обществения живот, както и да бъдат разширени възможностите му да води самостоятелен начин на живот. Налице са множество доказателства за влошени взаимоотношения между родителите на детето до степен, налагаща намесване на държавни институции относно възникнали между тях конфликти, основният от които се свежда до осъществяване на контакт между детето и бащата и упражняване на родителските права от бащата, съобразно постановените съдебни решения. Предприетите действия са с цел гарантиране на закрила, посредством която да се осигури на А. В. П. нормално физическо, умствено, нравствено и социално развитие. Безспорно е правото на всяко дете на лични контакти с двамата му родители, като наличието на конфликт между тях неминуемо води до засягане на правата и интересите на детето и се отразява негативно на неговото емоционално състояние и развитие. В тази посока са и задълженията, разписани в предписанието спрямо жалбоподателката.

При безпротиворечиво установената в случая липса на съдействие от страна на жалбоподателката за преодоляване на съществуващите конфликти в интерес на детето, както и поради наличието на доказателства за неизпълнение на влезлия в сила съдебен акт, който предоставя родителските права на бащата В. П., административният орган е имал правото и задължението да предприеме мерките, които е намерил за целесъобразни. Само по този начин ще се осъществи активно участие и на двамата родители при отглеждане и възпитание на детето. Отказът на майката за сътрудничество и готовност да изпълнява препоръките на социалните работници е предпоставка за издаването на предписанието по смисъла на чл. 18, ал. 4 от ППЗЗДет. Подобно поведение на майката, независимо от преценката на родителя за необходимостта на детето от грижи, възпитание, емоционално и нравствено развитие, социални контакти, е неприемливо от гледна точка на интересите на детето и не съответства на неговите обективни потребности.

Аргументите за законосъобразност на обжалваното задължително предписание се подкрепят и от правата, които детето притежава на основание чл. 9, § 3 от Конвенцията за правата на детето, чл. 24, § 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз, а така също и чл. 124, ал. 2 от Семейния кодекс. Разпоредбите на чл. 122 и чл. 123 от Семейния кодекс установяват правото и задължението на родителя на упражняване на родителските права. Изложените правни доводи изцяло съответстват на мотивите в решението на Европейския съд по правата на човека по делото „А. и други срещу България“. Това решение е обвързващо за страните - членки и трябва да бъде съобразено от тях. В горното решение са изведени приложимите общи принципи, които засягат ролята на държавата за закрила на отношенията между родители и децата им, които са очертани в решенията на Съда по редица дела /вж. Eriksson v. S., 22 юни 1989 г., § 71 Серия А № 156; Olsson v. S. /no. 2/, 27 ноември 1992 г., § 90, Серия А № 250; Hokkanen v. Finland, 23 септември 1994 г., § 55, Серия А № 299-А; Ignaccolo-Zenide v. R., № 31679/96, § 94, ЕСПЧ 2000-I; S. Nunes v. Portugal, № 61173/08, §§ 66-69, 22 май

2012 г./ СЪЩИНАТА НА ТЕЗИ ПРИНЦИПИ Е, ЧЕ ПРЕДВИД ФАКТА, ЧЕ ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ РОДИТЕЛИ И ДЕЦА СА ЗАЩИТЕНИ ПО ЧЛ. 8 ЕКПЧ И ПОНЯТИЕТО ЗА СЕМЕЕН ЖИВОТ, НЕВЪЗМОЖНОСТТА НА ЛИЦАТА ДА ПОДДЪРЖАТ ТЕЗИ ОТНОШЕНИЯ ИЗИСКВА ДЕЙСТВИЯ ОТ ВЛАСТИТЕ, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПОЗИТИВНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ДА ПРЕДПРИЕМАТ МЕРКИ ДА СЪБЕРАТ ОТНОВО ИЛИ ДА ПОМОГНАТ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ ДЕТЕ И РОДИТЕЛ /вж. Eriksson, § 71; Olsson /no. 2/, § 90; и Ignaccolo-Zenide, § 94, всички цитирани по-горе/. Естеството и степента на подготовката зависи от обстоятелствата на всеки случай. Според практиката на Европейския съд по правата на човека задължението за прилагане на принуда в тази област трябва да бъде ограничено, тъй като трябва да бъдат взети предвид интересите, както и правата и свободите на всички засегнати лица и по-конкретно най-добрият интерес на детето /вж. Nokkanen, § 58, и Ignaccolo-Zenide, § 94, и двете цитирани по-горе/. Решаващият аспект и това, което Съдът е призван да прецени, е дали националните власти са предприели всички необходими стъпки, които може разумно да се изискват при дадените обстоятелства, с цел да се позволи на засегнатите лица да се съберат отново и да запазят отношенията помежду си.

С обжалвания акт се дава превес на интереса на детето спрямо желанията и интересите на неговите родители. Вярно е, че жалбоподателката е добър и всеотдаен родител, който е положил много усилия за изграждане на близост със дъщеря си, но за правилното и пълноценно възпитание на детето е необходимо връзката между него и бащата да не бъде прекъсвана.

В заключение съдът приема, че оспореното Задължително предписание № П/Д-С-М-001/ 07. 12. 2021 г., издадено от директора на дирекция „Социално подпомагане“ – М., [населено място] е законосъобразен административен акт, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София град, Второ отделение, 29-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Л. М. С. срещу Задължително предписание № П/Д-С-М-001/ 07. 12. 2021 г., издадено от директора на дирекция „Социално подпомагане“ – М., [населено място].

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: